

Makro Görünüm

Enflasyon, Haziran 2022: Yıllık Rakamlardaki Yükseliş Eğilimi Sürüyor

4 Temmuz 2022

Erol Gürçan
erol.gurcan@yf.com.tr
+90 (212) 334 98 37

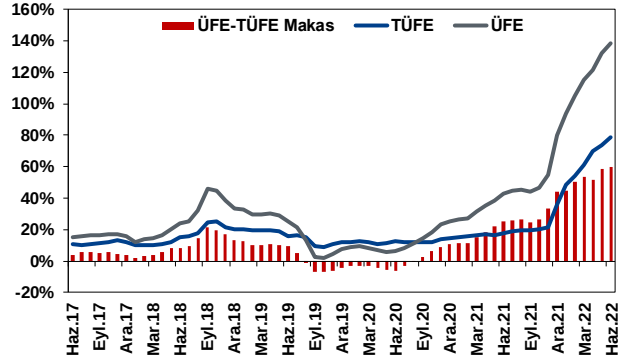
Genel / Public

TÜFE, Haziran'da aylık %4,95 artışla, yıllık bazda %73,5'ten %78,62'ye yükseldi. Bu, Eylül 1998'den bu yana görülen en yüksek yıllık seviye. Beklenti aylık artışın %51 seviyelerde olması yönündeydi (YF: +%5,73, May.22: %2,98, Haz.21: %1,94, 2003-2021 Medyan: +%0,08). Aylık bazda tüm ana harcama grupları artış kaydederken, en yüksek artışlar %10,59 ile ulaştırma, %8,34 ile konut ve % 5,4 ile lokanta-oteller gruplarında görüldü. Yıllık bazda ulaştırma grubundaki yükselişin %123,7'ye, gıda-alkolsüz içeceklerdeki yükselişin de %93,93'e ulaştığını not edelim. **Mal** grubu aylık bazda %5,3 artışla yıllık bazda %89,9 oldu. Bu tarafta enerji grubundaki artış belirleyici oldu (a/a: +%16,2, y/y: %151,3). Gıda ve alkolsüz içecekler aylık %2,16 artışla yıllık %93,9 oldu. İşlenmiş gıda fiyatlarındaki aylık %7,5 artışa (y/y: %96,0) karşın, işlenmemiş gıda fiyatlarında aylık %3,4 düşüş gözlemlendi (y/y: %91,7). Taze meyve-sebzede gözlenen aylık %15,2 oranındaki düşüş (y/y: %78,3) hem bu durumda hem de aylık bazda gözlenen sürpriz de belirleyici oldu. **Hizmet** enflasyonu aylık %4,0 artışla yıllık bazda %48,7'ye yükseldi. Lokanta-oteller grubu (aylık: +%5,4, yıllık %79,6) ve ulaştırma hizmetleri (aylık: +%4,6, yıllık %81,8) bu taraftaki ana belirleyiciler olmayı sürdürdü. Böylece, mal-hizmet enflasyonu makası 38,2 puandan 41,3 puana yükseldi. Geçmiş endeksleme davranışının görüldüğü hizmet grubu etkisiyle orta vadede manşet enflasyonda yüksek çift haneli seviyelerde katılık görülme riski artmakta. Çekirdek göstergelerden C endeksi (sepetin yaklaşık %56'sını yansıtır, enerji/altın/gıda-alkolsüz içecek/alkollü içecek-tütün hariç) aylık bazda %3,34 artışla yıllık bazda %57,26 oldu (YF: %58,28, Önceki: %56,04).

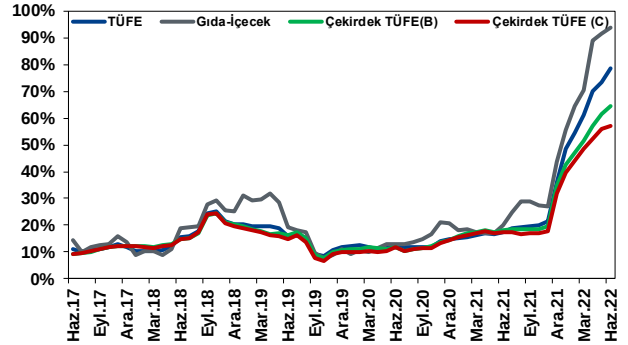
Yıllık ÜFE 3 haneli seviyelerde yukarı yönlü eğilimini sürdürüyor. ÜFE aylık %6,77 (May.22: +%8,76, Haz.21: +%4,01, 2003-2021 Medyan: +%0,25) artışla yıllık %138,31 oldu (Mart 1995'ten bu yana en yüksek seviye, May.22: %132,16). Böylelikle, yıllık ÜFE-TÜFE makası 58,7'den 59,7 puana yükseldi (yeni tarihi zirve). Tüm ana sanayi grupları bazda artmaya devam ederken; en yüksek artış %12,0 ile enerji grubunda görüldü. Yıllık bazda enerji (%317,9), aramalı (%126,1) ve dayanıksız tüketim malları (%111,8) enflasyonu 3 haneli seviyelerde kalmayı sürdürdü. Bu durum, maliyet yönlü baskıların oldukça güçlü kalmaya devam ettiğini göstermekte. Sektörel bazda aylık en yüksek artış %9,5 ile elektrik, gaz buhar ve iklimlendirme faaliyetlerinde gerçekleşti. İmalat sektörü (aylık: +%6,3, yıllık %120,5) altındaki 23 alt sektörün 22'si aylık artış kaydetti. En yüksek artışlar gıda ürünleri (a/a: +%1,1), tekstil (a/a: +%0,76) ve kok ve rafine petrol ürünlerinde (+%0,61) gözlemlendi.

Sıkı para politikası ihtiyacı artmaya devam ediyor. Enflasyon görünümünde yukarı yönlü riskler sürmekte. ÜFE-TÜFE makasının yeni tarihi zirvesini yenilemeyi sürdürmesi maliyet yönlü baskıların artarak sürdüğünü işaret etmekte. 6A22 döneminde ortalama aylık enflasyon artışı %6,1 oldu (Son 3/5/10 yıl ortalaması %1 civarında). Eğer yılın geri kalanında aylık ortalama enflasyon artışı %4,35 olursa (Son 3/5/10 yıl ortalaması %1-2 civarında), yıllık TÜFE Kasım ayında 3 haneyi aşacak. Hatırlanacak olursa, TCMB'nin son enflasyon tahmin patikası yıllık TÜFE'nin Mayıs ayında %70-75 civarlarında zirveyi gördükten sonra kademeli düşüş eğilimine gireceğini ve Aralık ayında baz etkileri kaynaklı olarak sert düşüşle %42,8 seviyesine gerileyeceğini işaret etmekte. Bugün açıklanan veriyle yıllık TÜFE'nin Haziran'da artmayı sürdürmesiyle, enflasyon gerçekleşmeleri TCMB tahmin aralığının dışına çıkmış oldu. Mevcut gerçekleşme ve eğilimleri dikkate alarak yılsonu enflasyon tahminimizi %49,8'den %68,3'e yükseltiyoruz. Güncel tahmin patikamıza göre yıllık TÜFE'de 2022 yılı zirvesi Ekim ayında %89 civarlarında görülebilir. Enflasyon görünümü-beklentilerindeki devam eden bozulma, TL varlıklarının negatif reel getirilerindeki derinleşme ve Fed başta olmak üzere küresel para politikasındaki sıkılaşma yönündeki eğilimler gibi unsurlar fiyat istikrarı ve finansal istikrar açısından en etkin enstrüman olan politika faizinin kullanılması ihtiyacını artırmaya devam etse de, kurulan iletişim ve yakın dönemde atılan likidite/teminat/makroihtiyati tedbir adımlarından hareketle politika faizinin sabit tutulmaya devam edeceğini, tali araçlar üzerinden ilâve adımlar gelebileceğini tahmin ediyoruz. TCMB'nin bir sonraki PPK toplantısı 21 Temmuz'da gerçekleşecek olup bir sonraki enflasyon verileri 3 Ağustos'ta açıklanacak.

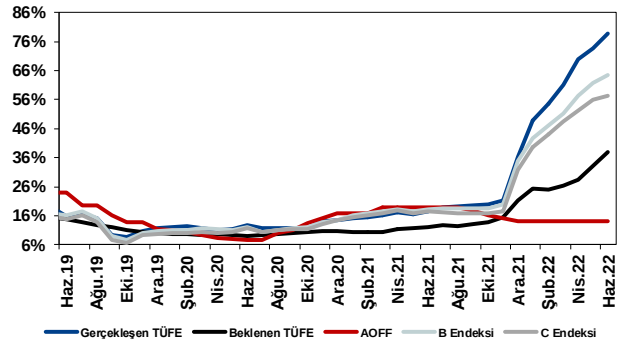
TÜFE ve ÜFE (Y/Y)

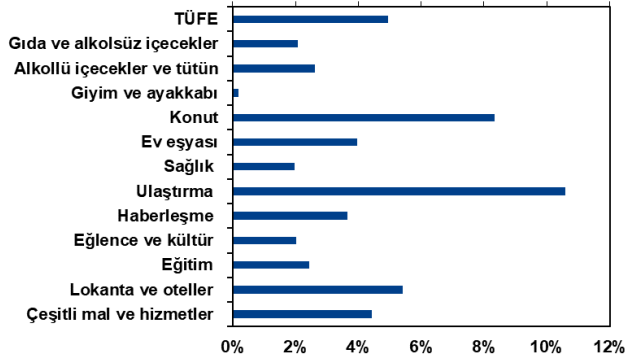
Manşet, Çekirdek ve Gıda&İçecek TÜFE (Y/Y)

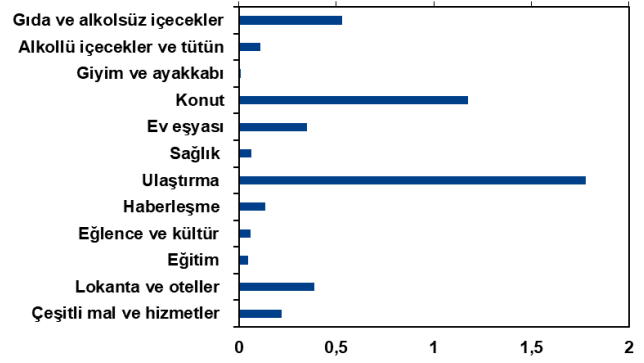
Gerçekleşen/Beklenen TÜFE & Fonlama Maliyeti

TÜFE – Ana Harcama Grupları, Aylık % Değişim

TÜFE – Ana Harcama Grupları Aylık Katkıları

Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri
Haziran 2022

Grup	Kapsam	Ağırlık (%)	Aylık %	YBB (%)	Yıllık (%)	12A Ort. Yıllık (%)
	Tüketici Fiyat Endeksi - TÜFE	100,0	5,0	42,4	78,6	44,5
	Ana harcama grupları					
	Gıda ve alkolsüz içecekler	25,3	2,1	48,1	93,9	55,7
	Alkollü içecekler ve tütün	4,3	2,6	44,7	71,0	31,7
	Giyim ve ayakkabı	6,4	0,2	14,2	27,0	18,6
	Konut	14,1	8,3	46,3	75,1	41,0
	Ev eşyası	8,9	4,0	40,4	81,1	50,3
	Sağlık	3,2	2,0	30,9	39,3	27,1
	Ulaştırma	16,8	10,6	58,3	123,4	64,3
	Haberleşme	3,8	3,6	16,4	23,7	11,3
	Eğlence ve kültür	3,1	2,0	28,4	50,5	29,8
	Eğitim	2,0	2,4	18,5	27,8	20,1
	Lokanta ve oteller	7,1	5,4	43,0	79,6	47,0
	Çeşitli mal ve hizmetler	5,0	4,4	30,6	63,7	38,5
1. Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri						
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE		6,3	44,1	82,4	45,9
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE		4,2	33,0	64,4	38,6
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE		3,3	29,4	57,3	35,3
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE		6,5	41,4	77,2	43,4
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE		5,1	42,3	79,0	45,2
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE		4,4	40,0	78,8	46,2
2. Mallar			5,3	46,1	89,9	50,8
	Enerji		16,2	89,2	151,3	70,0
	Gıda ve alkolsüz içecekler		2,1	48,1	93,9	55,7
	İşlenmemiş gıda		-3,4	48,4	91,7	58,5
	Taze meyve ve sebze		-15,2	46,5	78,3	55,9
	Diğer işlenmemiş gıda		3,4	49,4	98,2	59,4
	İşlenmiş gıda		7,5	47,9	96,0	53,0
	Ekmek ve tahıllar		4,9	38,7	97,1	56,5
	Diğer işlenmiş gıda		8,9	53,2	95,4	51,1
	Enerji ve gıda dışı mallar		2,9	29,6	66,3	40,8
	Temel mallar		2,8	27,6	64,9	42,0
	Giyim ve ayakkabı		0,1	13,8	26,4	18,3
	Dayanıklı mallar (Altın hariç)		3,7	28,5	77,9	49,6
	Diğer temel mallar		3,1	35,3	70,6	46,4
	Alkollü içecekler, tütün ve altın		3,2	40,5	74,4	35,8
3. Hizmet			4,0	31,6	48,7	28,2
	Kira		3,1	14,7	22,8	14,5
	Lokanta ve oteller		5,4	43,0	79,6	47,0
	Ulaştırma hizmetleri		4,6	65,6	81,8	40,4
	Haberleşme hizmetleri		3,2	14,4	17,6	9,5
	Diğer hizmetler		3,1	27,0	42,8	27,1

Yurtiçi ÜFE, Sektörler ve Alt Sektörler

Haziran 2022

	Ağırlık (%)	Aylık % Değişim	YBB (%)	Yıllık % Değişim	12A Ort. Yıllık (%)
Yurt içi üretici fiyat endeksi - Yİ-ÜFE	100,0	6,8	61,7	138,3	88,8
Ana Sanayi Grupları					
Ara mali		6,1	49,4	126,1	94,2
Dayanıklı tüketim		4,0	45,9	86,0	56,0
Dayanısız tüketim		5,1	58,7	111,8	64,4
Enerji		12,0	140,6	317,9	163,2
Sermaye mali		6,3	38,4	85,7	55,7
Sektörler					
Madencilik ve taşocaklığı	3,6	7,0	74,5	142,7	80,6
Kömür ve linyit	0,5	5,6	93,6	177,2	91,6
Ham petrol ve doğal gaz	0,3	11,3	128,5	264,6	175,6
Metal cevherleri	1,3	7,6	38,1	105,3	70,5
Diğer madencilik ve taşocaklığı ürünleri	1,4	6,0	88,7	129,7	59,4
İmalat	87,4	6,3	52,5	120,5	82,9
Gıda ürünleri	20,0	5,5	65,4	131,7	76,7
İçecekler	0,8	8,0	74,3	120,7	55,5
Tütün ürünleri	0,3	-0,8	47,2	99,9	75,7
Tekstil ürünleri	9,9	7,7	42,0	121,4	82,6
Giyim eşyası	1,5	4,8	29,0	49,6	26,7
Deri ve ilgili ürünler	1,0	5,6	39,1	69,7	37,0
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç)	1,4	6,7	57,4	117,8	95,1
Kağıt ve kağıt ürünleri	3,2	3,7	37,1	108,0	92,0
Basım ve kayıt hizmetleri	1,0	9,8	56,4	104,0	52,0
Kok ve rafine petrol ürünleri	2,5	24,9	135,4	297,3	195,9
Kimyasallar ve kimyasal ürünler	4,4	8,4	44,5	130,2	94,2
Temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları	1,4	1,0	38,3	45,2	32,3
Kauçuk ve plastik ürünler	4,8	5,6	40,3	89,6	65,6
Diğer metalik olmayan mineral ürünler	4,6	6,6	104,5	183,6	100,5
Ana metaller	8,7	3,0	38,5	121,0	122,9
Fabrikasyon metal ürünler, makine ve ekipmanlar hariç	5,9	4,2	40,8	105,5	80,6
Bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler	1,5	6,1	29,8	75,4	49,3
Elektrikli teçhizat	3,4	5,5	37,9	98,2	73,5
Makine ve ekipmanlar b.y.s.	3,2	6,5	36,6	77,7	49,2
Motorlu kara taşıtları, römork ve yarı römork	3,8	7,0	37,8	81,4	51,7
Diğer ulaşım araçları	0,8	3,0	40,1	61,8	46,7
Mobilya	2,4	4,3	46,8	85,5	52,9
Diğer mamul eşyalar	1,0	5,8	45,8	93,5	53,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	8,3	9,5	152,7	369,2	163,2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	8,3	9,5	152,7	369,2	163,2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faal.	0,7	6,9	60,4	81,5	43,0
Su ve suyun arıtılması ve dağıtılması	0,7	6,9	60,4	81,5	43,0

Yatırım Finansman Menkul Değerler

Meclis-i Mebusan Cad. 81 Fındıklı 34427 Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 317 69 00 Faks: +90 (212) 282 15 50 - 51

UYARI NOTU:

Bu e-posta mesajı ve ekleri gönderildiği kişi ya da kuruma özeldir ve gizlidir. Hiçbir şekilde üçüncü kişilere açıklanamaz ya da yayınlanamaz. Yetkili alıcılardan biri değilseniz, bu mesajın herhangi bir şekilde ifşa edilmesi, kullanılması, kopyalanması, yayılması veya mesajda yer alan hususlarla ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmasının kesinlikle yasak olduğunu bildiririz. Eğer mesajın alıcısı veya alıcısına iletmekten sorumlu kişi değilseniz lütfen mesajı sisteminizden siliniz ve göndereni uyarınız. Gönderen ve Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş., bu mesajın içerdiği bilgilerin doğruluğu, güncelliği ve eksiksiz olduğu konusunda bir garanti vermemektedir, içerik Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. tarafından her zaman değiştirilebilir. Bu e-posta yer alan bilgiler "Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş." tarafından genel bilgilendirme amacı ile her türlü veri, yorum ve değerlendirmeler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklara dayanılarak hazırlanmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan ve hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan içerik, yorum ve tavsiyeler ise genel nitelikte olup, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu e-posta içeriğinde yer alan çeşitli bilgi ve görüşlere dayanarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Mesajın içeriğinden, iletilmesinden, alınmasından, saklanmasından, gizliliğinin korunamamasından, virüs içermesinden ve sisteminizde yaratabileceği zararlardan Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Yatırım Finansman bu mesajın içeriği ve ekleri ile ilgili olarak hukuki açıdan herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Teşekkür ederiz.

Levent Durusoy	Genel Müdür Yrd.	levent.durusoy@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 33
----------------	------------------	--	---------------------

Araştırma Bölümü

Serhat Kaya	Müdür	serhat.kaya@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 36
-------------	-------	--	---------------------

Erol Gürçan	Başekonomist	erol.gurcan@yf.com.tr	+90 (212) 334 98 37
-------------	--------------	--	---------------------

Hizmet Noktalarımız

Genel Müdürlük	+90 (212) 317 69 00	Merkez	+90 (212) 334 98 00
Antalya	+90 (242) 243 02 01	Ankara	+90 (312) 417 30 46
Ulus	+90 (212) 263 00 24	Bursa	+90 (224) 224 47 47
Caddebostan	+90 (216) 302 88 00	İzmir	+90 (232) 441 80 72
Samsun	+90 (362) 431 46 71	Bodrum	+90 (252) 999 14 04